

Chabad.ORG luach

Your complete guide to this week's halachos and minhagim.

- Those planning on blowing the shofar on Rosh Hashanah (e.g., for *mitvzo'im*) should review the necessary *halachos* beforehand.¹ (See last week's Luach for a selection of these *halachos*.)
- Those who will be serving as *chazzan* on Rosh Hashanah and/or Yom Kippur should review the *davening*, and especially the *piyutim*, to ensure they will know at least their simple meaning.²

Shabbos

28 Elul, 5779 | Parshas Nitzavim

Things to do

- Although we don't *bentch* the new month, we still recite the entire Tehillim before Shacharis.³
- Say Av Harachamim and Tzidkas'cha.⁴
- Participate in a *farbrengen*.⁵
- After Minchah, we read the fifth and sixth chapters of Pirkei Avos. See note in last week's Luach regarding whether *Kol Yisroel* and *Rabbi Chananya ben Akashya* should be said before and after both chapters, or just once (before the fifth chapter and after the sixth chapter).⁶

The Baal Shem Tov said: On the last Shabbos of Elul, Hashem Himself blesses the new month, and this gives us the ability to *bentch* the other eleven months of the year.

(*Hayom Yom, 25 Elul*)

1 ראה ספר המנהגים ע' 56 הערה 7.

2 אג"ק חי"א ע' תטז וש"ג.

3 ספר המנהגים ע' 30.

4 ראה ת"מ תש"ג ח"ד ע' 299.

5 היום יום כ"ה אלול.

6 ראה בארוכה בהערה ללוח של שבוע שעברה.

Shabbos,
28 Elul 5779 -
Friday,
5 Tishrei, 5780



For local candle lighting times visit Chabad.org/Candles

Motzoei Shabbos

- After Shemoneh Esrei of Maariv, do not say *Viyhi Noam* and *Ve'atah Kadosh*.⁷
- If saying *Krias Shema al Hamitah* after *chatzos*, include *Tachanun*.⁸

Sunday

29 Elul, 5779 / Erev Rosh Hashanah

On this day

Today marks the birth of the Tzemach Tzedek in the year 5549 (1789).

Things to do

- The Rebbe encouraged utilizing this day to learn some of the Tzemach Tzedek's teachings and follow his ways.⁹ To learn more about the Tzemach Tzedek, visit chabad.org/3268073.
- Say *Tachanun* during *selichos*, but not during *Shacharis* and *Minchah*.¹⁰
- After *davening*,¹¹ say *Hataras Nedarim* before ten

7 שו"ע אדה"ז סי' רצה ס"ג.

8 ע"פ סידור אדה"ז, לפני למנצח... יענך (מאחר שאינו נוהג כיו"ט מיום שלפניו, אלא מעלות השחר, כיוון שאומרים הרבה 'סליחות' באשמורת, שלא כשאר עי"ט, ואף לא כפי שנהגו בעבר בערב יו"כ - ראה שו"ע אדה"ז סי' תר"ד ס"ד-ה).

9 ראה ספר השיחות תשי"ב ע' 11.

10 שו"ע סי' תקפא ס"ג.

11 בפיוט "שלוש-עשרה מידות" יש כמה וכמה שינויים שתוקנו ב'סליחות' בהוצאות האחרונות (מוגה על-די כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו. התיקונים בפנים בפיוט "שלוש עשרה מידות" הם בכמה שינויים מהנסמך בלקוט טעמים ומקורות, וכנראה הוגה שוב).

את הקטע "אל תבוא במשפט עמנו" אומרים החזן והקהל פסוק בפסוק. את הפסוקים "אל תבוא", "והוא ישפוט" נפוץ לאומרים ביחד כפסוק אחד.

11 לוח כולל-חב"ד, ובסידור אדה"ז: קודם חצות.

people¹² (or at least before three¹³).

- The shofar is not blown today.¹⁴ If you need to practice for Rosh Hashanah, do so in a closed room.¹⁵
- It is customary to visit *kivrei tzaddikim* today.¹⁶ It is customary to write a *pa"n* and send it to the Ohel; those who are able, should visit the Ohel in person.¹⁷
- Take a haircut and immerse in the *mikvah* in honor of Yom Tov.¹⁸
- Give *tzedakah* today for the two days of Rosh Hashanah.²⁰
- Beginning from one hour before Minchah, use every spare moment to say Tehillim.²¹
- Today's Minchah, the last *tefillah* of the year, should be said with extra concentration.²²
- Before Yom Tov light a long-burning candle, from which the Yom Tov candles can be lit tomorrow night.

“Typically, a person preparing for judgment gets dressed in black, because he does not know what the outcome will be. We, however, do not do so: we put on our finery and eat and rejoice on Rosh Hashanah, because we know Hashem will perform a miracle [and judge us compassionately].”

(Midrash, quoted in Tur §581)

The Rebbe Rashab would accept a new *hiddur* each year before Rosh Hashanah.

(Sefer Haminhagim, p. 56¹⁹)

- Ideally, women and girls should light candles before *shekiah*.²³ Two *berachos* are said: *Lehadlik Ner Shel Yom Hazikaron* and *Shehecheyanu*.

Sunday night

1 Tishrei, 5780

First night of Rosh Hashanah

☰ Things to do

- Throughout the two days of Rosh Hashanah, use every spare moment to say Tehillim.²⁴
- On Rosh Hashanah, avoid mundane speech as much as possible.²⁵
- The Frierdiker Rebbe writes that even those who smoke on Yom Tov should not do so on Rosh Hashanah.²⁶

The energy for the entire year is included within Rosh Hashanah. This is one of the reasons we are directed to view every hour and minute during these two days as being especially precious. They can influence the entire year, just as the head directs the body.

(Igros Kodesh vol. 3, p. 468)

Maariv

- Before Maariv we say Tehillim.²⁷ The Rebbe would enter 770 and everyone would begin saying Tehillim together for at least ten minutes, until the Rebbe would signal to start singing *Avinu Malkeinu*.²⁸
- During *Shemoneh Esrei* (tonight and throughout the *Aseres Yemei Teshuvah*), we add *Zachreinu lechaim, Mi chamocha, Uchsov lechaim tovim, and Uvesefer chaim*, and we replace *Hakel hakadosh* with *Hamelech hakadosh*, and *Oseh shalom* with *Oseh hashalom*. See below, “*Hosafos*,” for the

12 בסידור הלשון "וטוב שיהיה עדה שלמה". ובספר-המנהגים ובלוח כולל-חב"ד - "ובעשרה" הרבי נהג להתיר בפני עשרה דווקא (ראה סה"ש תשנ"ב עמ' 1, ובימונים - הקהל תשמ"ח, אראנו נפלאות ועוד). ולכאורה זה שולל את מש"כ בסידור הרב ראסקין שי' עמ' תקד שלפי הטעם שבלקו"ש מצטרף המבקש התרה לעשרה; מאידך יש לזכור שהרבי תמיד הקפיד כשצריך מניין שיהיו י"א דווקא (לתפילה - בשנת תש"ז, ולדיומן - ע"פ סיפור הרב נחמן שי' סודאק).

13 ראה אלף-המגן למטה-אפרים סי' תקפ"א ס"ק קא.
14 שו"ע סי' תקפא ס"ג.

15 השלמה לשו"ע אדה"ז ס"ו ס תקפא (במהדורה הישנה עמ' 1364, ובחדשה עמ' תסח).

16 שו"ע סי' תקפא ס"ד, וראה מטה-אפרים שם ס"ג.

17 ספר-המנהגים סי' ע"ה.

18 שו"ע סי' תקפא ס"ד. להסתפר מדינא מותר גם אחר חצות, שו"ע אדה"ז סי' רנא ס"ד. הטבילה במקוה - מחצות היום, לקוטי-דיבורים ח"ג עמ' 865. ועיין אלף-המגן למטה-אפרים סי' תקפ"א ס"ק קא. ליקוטי מהרי"ח ח"ב דף ז.ב.

19 וראה סה"מ קונטרסים ח"א עמ' קלב (ושם): "בכל ראש-השנה צריך כל אחד לקבל על עצמו זהירות יתירה במצוות עשה [בלקו"ש דלהלן: בהידור מ"ע], וזהירות בסייג של לא-תעשה [בתורת מנחם ח"ד עמ' 32: בזהירות יתירה מל"ת], וזהירות יתירה [בתורת מנחם שם: הוספה] בהנהגה טובה". לקוטי-שיחות חלק ב עמ' 386.

20 לקו"ש חכ"ח ע" 315.

21 ספר המנהגים ע" 56.

22 מטה אפרים תקפא. נז. אודות תוכן ההתבוננות שצ"ל בתפילה זו, ראה ספר המאמרים תש"ג ס"ע 41.

23 הקדמת (בן) הדרישה' לטור י"ד ח"א. מטה אפרים סי' תרכ"ה ס"ג. פסק הגאון בעל 'תורת חסד', וכן מוכח בלקוטי-שיחות כרך כד עמ' 297 הע' 69 - 'קיצור דיני נש"ק עמ' לו.

24 ספר המנהגים ע" 56.

25 ספר המנהגים ע" 56.

26 ספר המנהגים ע" 56.

27 ספר המנהגים ע" 56.

28 בשנים מסוימות, לאחר אמירת תהילים זו החל כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו לנגן "אבינו מלכנו". מאידך, בשנת תשד"מ לא ניגנו זאת לפני תפילת ערבית, ונתבאר הטעם בשיחת יום ב' דר"ה אז (התועודיות) ח"א עמ' 26) כיוון שאין אומרים בתפילה זו 'אבינו מלכנו' בפועל, עיי"ש. ומאז לא היתה שנה דומה לחברתה, הן בתפילת ערבית והן בשאר התפילות. בשנת תשנ"ב ניגנו זאת רק קודם תפילת ערבית של היום השני ('אוצר מנהגי חב"ד' אלול-תשרי עמ' נח).

halachos that apply if any of these sections were omitted/not replaced.

- After Maariv, we wish each other *Leshanah tovah tikaseiv veseichaseim (to a man) or Leshanah tovah tikaseivi veseichaseimi (to a woman)*.

Rosh Hashanah Meal

- Say the *nusach* of Kiddush for Rosh Hashanah.
- After Kiddush, wash and make *lechem mishneh*, dipping the challah into honey.²⁹ The challah is dipped into honey at the rest of the Rosh Hashanah meals as well.³⁰
- After eating a piece of challah, eat a piece of apple dipped into honey.³¹ First say Borei Peri Ha'eitz, then say the Yehi Ratzon, and then eat the apple.³²
- It is customary to eat pomegranates, the head of a (ram or) fish, and carrots. However, do not say a Yehi Ratzon when eating them.³³ It is preferable to eat the pomegranates immediately after the apples.³⁴
- Avoid eating foods with a bitter or sharp taste on Rosh Hashanah.³⁵ Additionally, avoid eating nuts.³⁶
- When *bentching*, add *Yaaleh Viyavo*, inserting the words *beyom hazikaron hazeh, beyom tov mikra kodesh hazeh*. Additionally, say the Harachaman for Yom Tov, followed by the Harachaman for Rosh Hashanah. See below, "*Hosafos*," for the *halachos* that apply if you forgot to say *Yaaleh Viyavo*.

Monday

1 Tishrei, 5780

First day of Rosh Hashanah

29 שו"ע אדה"ז סי' תקפג ס"ד.

30 לוח כולל חב"ד.

31 שו"ע אדה"ז סי' תקפג ס"א.

32 ספר המנהגים ע' 56.

33 ספר המנהגים ע' 56. אכילת ראש של דג - דרך החיים. אכילת גזר - קיצור שלחן ערוך סי' קכט ס"ט.

34 תר"מ תנש"א ח"ד עק 323 בהערה. וע"ש שזהו כדי שלא יתעוררו שאלות וספקות בנוגע לאמיירת (ברכה על הרמון בפני עצמו, וכן) ברכה אחרונה לאחר אכילת הרמון, אם אכלו שיעור שלם.

35 קיצור שלחן ערוך סי' קכט ס"ט.

36 שו"ע אדה"ז סי' תקפג ס"ו.

Things to do

- Over the course of the two days of Rosh Hashanah, we go out and blow the shofar for those who have not had a chance to fulfill the mitzvah.
- Those who are able should refrain from eating until after *tekios* (today and tomorrow).³⁷

Shacharis

- During *chazaras hashatz*, say the *piyutim* for the first day of Rosh Hashanah.
- In the early years, the Rebbe would stand whenever the *aron kodesh* was opened. However, in later years, the Rebbe would remain seated when it was opened throughout *chazaras hashatz*.³⁸
- Similarly, there were years when the Rebbe would stand at the conclusion of the *berachos* during *chazaras hashatz*, and there were years when the Rebbe would remain seated.³⁹

Krias Hatorah

- When the *aron kodesh* is opened, say *Vayehi Binsoa Ha'aron*, the *Yud-Gimmel Midos Harachamim* (three times), the *Ribono Shel Olam* for the *Yamim Nora'im*, and *Berich Shemei*.
- Two *Sifrei Torah* are removed from the *aron kodesh*. From the first *Sefer Torah*, five *aliyos* are read in the *kriah* of *VaHashem pakad es Sarah (Bereishis 21:1–34)*. The second *Sefer Torah* is then placed next to the first one, and *Chatzi Kaddish* is recited. This is followed by *hagbah* and *gelilah* of the first *Sefer Torah*.
- With the exception of *Maftir*, the *Torah* is read with the special tune of the *Yamim Nora'im*.
- From the second *Sefer Torah*, *Uvachodesh Hashvi'i* is read for *Maftir (Bamidbar 29:1–6)*. This is followed by *hagbah* and *gelilah* of the second *Sefer Torah*, after which the *haftorah* is read (*I Shmuel 1:1–2:10*).

37 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' צ. והטעם מובא משדי-חמד כיוון שחביבה מצווה בשעתה. ולהעיר, שבישיבת תו"ת בבית-חינו לא הקפידו שלא לשתות בבוקר ראש-השנה קודם התקיעות, וכן פסק שם המורא-דאתרא הגר"ש דבורקין ע"ה (כפר חב"ד' גיליון 733 עמ' 66. גיליון 734 עמ' 74).

38 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' צו.

39 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' צו.

Tekios

- Prepare for *tekios*⁴⁰ and say *Lamnatzeiach* seven times. Next, repeat the *pesukim* of *Min hameitzar* and onward after the *baal tokeia*.
- The Yehi Ratzon printed after the *pesukim* is only said by the *baal tokeia*.
- The *baal tokeia* recites the *berachos* and blows the shofar. All those listening should have in mind to be *yotzei* the mitzvah. They should not say Boruch Hu Uvaruch Shemo.⁴¹
- It is customary to stand when the shofar is blown.⁴²
- It is forbidden to speak when the shofar is blown.⁴³ Additionally, avoid speaking (unless it is related to davening) until after the ten *tekios* blown during the Kaddish Shalem following Musaf.⁴⁴
- After the *tekios*, say the paragraph *Uvechein yehi ratzon*, and repeat the *pesukim* of *Ashrei ha'am* etc. after the *baal tokeia*.

Musaf

- Ten blasts are blown after *Malchiyos*, *Zichronos*, and *Shofros*, during both the silent *Shemoneh Esrei* and *chazaras hashatz*, and another ten are blown during the Kaddish Shalem following Musaf.
- During the silent *Shemoneh Esrei*, when finishing each of these three *berachos*, wait silently until the shofar is blown. If you are still in the middle of the *berachah* when the *baal tokeia* begins blowing, stop, listen, and then continue.⁴⁵
- During *chazaras hashatz*, say the *piyutim* for the first day of Rosh Hashanah.
- If the floor of the shul is made of marble or stone, put down a towel or other separation before bowing during *Aleinu*.
- The Kohanim *duchen* during *chazaras hashatz*.
- After davening, an additional thirty blasts are blown to "confuse the Satan."

Rest of the Day

- For Kiddush, say Tik'u and Borei Peri Hagafen (but do not say Askinu beforehand).⁴⁶
- When *bentching*, add Yaaleh Viyavo, inserting the words *beyom hazikaron hazeh*. Additionally, say the Harachaman for Yom Tov, followed by the Harachaman for Rosh Hashanah. See below, "*Hosafos*," for the *halachos* that apply if you forgot to say Yaaleh Viyavo.
- It is customary to refrain from sleeping (or wasting time) during the day of Rosh Hashanah.⁴⁷
- It is forbidden to prepare today for tomorrow.⁴⁸
- The shofar should not be blown on Yom Tov, unless being blown for the mitzvah. Children, however, may be encouraged to practice blowing.⁴⁹

Tashlich

- After Minchah but before *shekiah*, visit a body of water with fish and say the *nusach* of *tashlich* as printed in the Machzor.⁵⁰ When finished, men shake the edges of their *tzitzis*.⁵¹
- Fish that do not rely on humans for food may not be fed on Yom Tov. It is therefore forbidden to feed the fish during *tashlich*.⁵²
- For more on *tashlich*, see below, "*Hosafos*."

Monday night

2 Tishrei, 5780

Second night of Rosh Hashanah

Things to do

- After nightfall, women and girls light candles from an existing flame, saying the *berachos* of *Lehadlik Ner Shel Yom Hazikaron* and *Shehecheyanu*.
- A new fruit should be on the table when lighting the candles. Have it in mind when saying *Shehecheyanu*. If doing so, light the candles

46 ספר המנהגים ע' 57.

47 שו"ע אדה"ז סי' תקפג ס"ח.

48 למותר: גם כשחל בחול, ובכל יו"ט, אסור להכין ליו"ט שני - שו"ע אדמו"ז סו"ס תצה וסי' תקי"ג. לשבת: שם סי' תקכ"ז סעיף כג.

49 שו"ע אדה"ז סי' תקצו ס"ב.

50 שו"ע אדה"ז סי' תקפג ס"ז. סידור אדה"ז.

51 ספר המנהגים ע' 57.

52 ראה מטה אפרים סי' תקצח ס"ה וש"ג.

40 סידור אדה"ז. וראה לקו"ש חל"ט ע' 43 ואילך, וש"נ למט"א סי' תקפה ס"א.

41 כי אז יש חשש הפסק אפילו בדיעבד על הברכה, שו"ע אדמו"ז סי' קכד סו"ס ב.

42 מטה אפרים סי' תקפה ס"ה.

43 שו"ע אדה"ז סי' תקצב ס"ח.

44 שו"ע אדה"ז סי' תקצב ס"ז.

45 מטה אפרים סי' תקצא ס"ג.

right before Kiddush, so you will be able to eat it immediately.⁵³ Alternatively, wear a new item of clothing. If doing so, the candles may be lit earlier.

- Shehecheyanu should be said even if no new fruit or item of clothing is available.⁵⁴
- A new fruit is placed on the table during Kiddush. When saying Shehecheyanu, glance at the fruit and have in mind to be *motzi* the fruit with this *berachah*. However, Shehecheyanu should be said even if no new fruit is available.⁵⁵
- Eat the new fruit immediately following Kiddush, before washing your hands for Hamotzi.⁵⁶
- The Rebbeim would eat a *kezayis* of the new fruit, and then say a *berachah acharonah*, inserting *al ha'eitz* (for the fruit) but not *al hagefen* (for the wine).⁵⁷

Tuesday

2 Tishrei, 5780

Second day of Rosh Hashanah

Things to do

- During *chazaras hashatz* of Shacharis and Musaf, say the *piyutim* for the second day of Rosh Hashanah.
- For *krias hatorah*, two Sifrei Torah are removed from the *aron kodesh*. From the first Sefer Torah, five *aliyos* are read in the *parshah* of the *akeidah* (*Bereishis* 22:1–24). The second Sefer Torah is then placed next to the first one, and Chatzi Kaddish is recited. This is followed by *hagbah* and *gelilah* of the first Sefer Torah.
- From the second Sefer Torah, *Uvachodesh Hashvi'i* is read for Maftir (*Bamidbar* 29:1–6). This is followed by *hagbah* and *gelilah* of the second Sefer Torah, after which the *haftorah* is read (*Yirmiyahu* 31:1–19). This is followed by *tekios*

⁵³ מטה אפרים ס' תקצט ס"ט.

⁵⁴ לוח כולל חב"ד.

⁵⁵ שו"ע אדה"ז ס' תר ס"ו. סידור אדה"ז.

⁵⁶ ספר המנהגים ע' 56.

⁵⁷ ספר השיחות תש"ה ע' 4.

and Musaf.

- The Rebbe instructed that we should learn Chassidus in the time that leads from Rosh Hashanah to *motzoei Rosh Hashanah*, thus carrying over the *hamshachos* of Rosh Hashanah to the rest of the year.⁵⁸

Motzoei Yom Tov

- Add *Atah chonantanu* in Shemoneh Esrei.
- In addition to the changes in Shemoneh Esrei incorporated so far, replace *Melech ohev tzedakah umishpat* with *Hamelech hamishpat*. See below, "*Hosafos*," for the *halachos* that apply if you said *Melech ohev tzedakah umishpat* instead of *Hamelech hamishpat*.
- *Havdalah* is made without a candle and *besamim*.⁵⁹
- As long as you have not yet gone to sleep, you may eat until *alos hashachar* (in preparation for *Tzom Gedalya* tomorrow).⁶⁰

Aseres Yemei Teshuvah

Things to do

- Throughout the Aseres Yemei Teshuvah, add *Shir hamaalos mimaamakim* after *Yishtabach*.
- Remember to add/replace the additions for Aseres Yemei Teshuvah in Shemoneh Esrei.
- Additionally, say the long *Avinu Malkeinu* during *Tachanun* at Shacharis and *Minchah* (instead of the short paragraph beginning with these words that is usually said). Say the words that apply to the Aseres Yemei Teshuvah (i.e., *chadesh* instead of *barech*, and *kasveinu besefer* instead of *zachreinu*).
- It is customary to wait until *motzoei Yom Kippur*

⁵⁸ ספר המנהגים ע' 57.

⁵⁹ שו"ע אדה"ז ס' תצא ס"א.

⁶⁰ ראה סידור אדמו"ר סדר ספירת העומר, שהוצג מתחיל בעלות השחר. וראה הנסמן בהתקשרות, גיליון רפב

עמ' 18 הע' 4.

to say *kiddush levanah*.⁶¹ However, if you may not be able to say it then, it may be said before Yom Kippur.⁶²

- If you were unable to say *tashlich* on Rosh Hashanah, do so during the Aseres Yemei Teshuvah, and especially on 8 Tishrei.⁶³
- Similarly, if you will be unable to do *kaparos* on Erev Yom Kippur, do it earlier, during one of the Aseres Yemei Teshuvah.⁶⁴

Wednesday

3 Tishrei, 5780 | Tzom Gedalya

Things to do

- Do not rinse your mouth in the morning (as is usually done before reciting *birchos hashachar*).⁶⁵
- For more fast-related laws, see below, "Hosafos."
- It is customary to increase in giving *tzedakah* on a fast day, in quantity as well as in quality (by giving it in a cheerful and pleasant manner).⁶⁶

Shacharis and Selichos

- The congregation does not recite Aneinu by Shacharis. The *chazzan*, however, recites Aneinu during *chazaras hashatz* (as a separate *berachah* between *Goel Yisroel* and *Refaeinu*).
- Selichos are recited after the paragraph *L'david eilecha Hashem nafshi esa* in *Tachanun*. Begin with the paragraph *Dirshu Hashem behimatz'o*, and skip from *Elokeinu veilokei avoseinu* until *va'anachnu hirshanu*, as well as from *Vayomer David* until *yeivoshu raga*. Conclude with the words *ki ein ozer* (in the paragraph *Misratzeh berachamim*).⁶⁷

61 שו"ע סי' תרב ס"א.

62 מטה אפרים סי' תרב סמ"ו.

63 ראה קצה המטה (על המטה אפרים) סי' תקצח סקי"ב. המלך במסיבו ח"ב ע"כ, ובהנשמן בהערה שם.

64 ראה פרמ"ג סי' תרה בא"א ס"ק א. שדי-חמד מערכת יוה"כ פ"א א"א אות ב.

65 שו"ע סי' תקס"ז ס"ב. ספר-המנהגים עמ' 1. המצטער מאי-רחיצת הפה, יש לדון להקל לטוטפו בנוזל שאינו ראוי ככלל לשתייה.

66 לקו"ש חכ"ה ע"כ 470, מכף החיים א"ח סתקס"ו סקט"ו ושי"ג. וראה תו"מ תשמ"ט ח"ב ע"כ 460: "כדאיתא בספרים שביום התענית יש ליתן סכום הסעודות לצדקה", ובהערה 35 שם "ומהטעמים לזה - שהרי מה שאינו אוכל ושותה ביום התענית - אין זה כדי שסכום הסעודות יישאר בכיסו, ואח"כ ישמש בו לענייני חול, אשר, עם היותם ענייני חול של יהודי, שהם בוודאי בתכלית הכשרות כו', אין זה דומה כלל להעילוי דקדושת הצדקה".

67 גם כשיש ברית-מילה אומרים סליחות (ע"פ השלמה לשו"ע אדה"ז סי' קלא ס"ז), וכיוון שאין אומרים אז תחנון, מתחילים בא"ל אך אפים, ואין מודליגין 'אשמנו' דסדר הסליחות, אבל מודליגין 'ויאמר דוד אל גו... יבושו רגע'

- Selichos are followed by the long *Avinu Malkeinu*. Say the words that apply to the *Aseres Yemei Teshuvah*, and not those that apply to a *taanis tzibur* (see above).
- *Avinu Malkeinu* is followed by *Va'anachnu lo neda*, *Chatzi Kaddish*, and *krias hatorah*.
- For more on *Shacharis* and *Selichos*, see below, "Hosafos."

Krias Hatorah

- *Vayechal* is read during both *Shacharis* and *Minchah*.
- The congregation recites aloud the *pesukim* of *Shuv meicharon apecha*, *Hashem Hashem Keil rachum vechanun* (until *venakei*), and *vesalachta*, followed by the *baal korei*.⁶⁸
- For more on *krias hatorah*, see below, "Hosafos."

Minchah

- After *Ashrei* and *Chatzi Kaddish*, *Vayechal* is read from the Torah. The one who receives the third *aliyah* also serves as *maftir*, reading *Dirshu Hashem behimatz'o*, followed by three *berachos* (until *magen david*). *Chatzi Kaddish* is not said between *shlishi* and the *haftorah*.
- After the *haftorah* is read, the *Sefer Torah* is returned to the *aron kodesh* and *Chatzi Kaddish* is recited, followed by *Shemoneh Esrei*.⁶⁹
- Say *Aneinu* in *Shema Koleinu* where indicated (unless you are not fasting). See below, "Hosafos," for the laws that apply if you forgot to say *Aneinu*.
- The *chazzan* says *Aneinu* as a separate *berachah* between *Goel Yisroel* and *Refaeinu*. He also says *Birchas Kohanim*.
- *Chazaras hashatz* is followed by *Tachanun*, the long *Avinu Malkeinu* (as in the morning), *Va'anachnu lo neda*, *Kaddish Shalem*, *L'david Hashem ori* and *Aleinu*.

Divrei Kivushin

- The *Rebbe* revived the custom of saying *divrei kivushin* (words that arouse the listeners to

(השייך לנפילת אפים), וכן 'אבינו מלכנו' (שלפי הוראת הרבי בוי תשרי תשל"ה, והנדפס בתיקונים לסידור בתשל"ח, שייך לתחנון).

68 שערי-אפרים שער ח סעיף קז.

69 לוח כולל-חב"ד.

teshuvah) after Minchah on fast days. Wherever possible, at least a few words of inspiration should be shared, or a relevant chapter of Tehillim should be recited.⁷⁰

- If this cannot be arranged, at least reflect on the theme of *teshuvah* as it relates to this day, and Hashem will consider these thoughts as having been verbalized.⁷¹

Maariv

- If you *davened* Maariv before *tzeis hakochavim*,⁷² make sure to repeat Krias Shema later.

Friday

5 Tishrei, 5780

Things to do

- The custom in Beis Harav is to light a "*teshuvah* candle" that will burn on Shabbos Shuvah.⁷³

Hosafos

Rosh Hashanah, 5780

Yaaleh Viyavo When Bentching

- The following laws apply if you forgot to say Yaaleh Viyavo when *bentching*:
- If you remembered before saying Hashem's name at the end of the *berachah*, go back and say Yaaleh Viyavo.
- If you remembered after saying Hashem's name but before beginning the *berachah* of Hatov Vehameitiv, say the *nusach* printed in the *siddur* or *bentcher*.
- If you only remembered after beginning the *berachah* of Hatov Vehameitiv, if it is during

the nighttime meal, go back to the beginning of *bentching* (even if you merely said the word "Boruch"). However, if it is during the daytime meal, do not go back.⁷⁴

- The above also applies if you are unsure if you said Yaaleh Viyavo.

Tashlich

- If no body of water with fish is available, *tashlich* may be said near any body of water.⁷⁵
- If you did not say *tashlich* before *shekiah*, you may do so until nightfall.⁷⁶
- If you will not be able to say *tashlich* after Minchah, you may do so beforehand.⁷⁷
- If you were unable to say *tashlich* on the first day of Rosh Hashanah, do so on the second day.⁷⁸ If you were unable to say *tashlich* on either day of Rosh Hashanah, do so during the Aseres Yemei Teshuvah, and especially on 8 Tishrei.⁷⁹

Aseres Yemei Teshuvah, 5780

Additions for the Aseres Yemei Teshuvah

- If you said *Hakel Hakadosh* instead of *Hamelech hakadosh* and remembered your mistake immediately, say *Hamelech hakadosh* and continue with the next *berachah*. If you only remembered after the *shiur* of *toch kedei dibbur* or after beginning the next *berachah*, go back to the beginning of Shemoneh Esrei.⁸⁰
- The above also applies if you are uncertain if you said *Hakel hakadosh* or *Hamelech hakadosh*.⁸¹ However, on Rosh Hashanah and Yom Kippur, if you remembered that you said the added paragraphs of *Uvechein* but are unsure if you said *Hamelech hakadosh*, it may not be necessary to go back.⁸²
- If you said *Melech ohev tzedakah umishpat* instead

74 סידור אדה"ו.

75 מטה אפרים ס"ל תקצח ס"ד.

76 מטה אפרים ס"ל תקצח ס"ד.

77 מטה אפרים ס"ל תקצח ס"ו.

78 מטה אפרים ס"ל תקצח ס"ו.

79 קצה המטה (על המטה אפרים) ס"ל תקצח סק"ב. וראה המלך במסיובו ח"ב ע"כ, ובהנסמן בהערה שם.

80 שו"ע אדה"ו ס"ל תקפב ס"א-ב.

81 שו"ע אדה"ו ס"ל תקפב ס"א.

82 שבח המועדים ע"י 17, ו"ש"ג.

70 לקוטי-שיחות כרך כ' עמ' 352, ו"ש"ג.

71 לקוטי-שיחות שם.

72 במקום ובזמן שהתענית קשה על הציבור, ניתן להקדים תפילת ערבית לפני צאת-הכוכבים (ע"פ המטה-אפרים ס"ל תרב סכ"ט). ופעם אחת מסר הרבי לרב בבית-חיינו, הרה"ח ר' שמואל לויטין ז"ל, שניתן לנהוג כן, בתענית אסתר תשכ"ה - מיומנו של הרה"ח ר"ל שי' גרונו).

73 ספר המנהיגים ע"י 58.

of *Hamelech hamishpat* and remembered your mistake immediately, say *Hamelech hamishpat* and continue with the next *berachah*. If you remembered after the *shiu*r of *toch kedei dibbur* or after beginning the next *berachah*, continue further and do not go back. However, upon completing Shemoneh Esrei, it is proper to say Shemoneh Esrei again as a voluntary *tefillah*.⁸³

- If you forgot to say *Zachreinu lechaim, Mi chamocha, Uchsov lechaim tovim* or *Uvesefer chaim* and remembered before saying Hashem's name at the end of the *berachah*, say it in the place where you remembered. If you only remembered after saying Hashem's name, do not go back.⁸⁴

Tzom Gedalya, 5780

Fasting

- One who is ill (even if not dangerously so), pregnant or nursing is exempt from fasting.⁸⁵
- A child who is old enough to understand the concept of mourning should be told not to eat sweets.⁸⁶
- You may wake up early to eat or drink before *alos hashachar*, provided that you stipulated (at least mentally) before going to sleep that you will do so. (Wash *negel vasser* first, even if you will be going back to sleep. If you will remain awake, also say *birchos hashachar*). If you usually drink upon awakening, you do not need to stipulate for drinking.⁸⁷

Shacharis and Selichos

- The *chazzan* should only recite Aneinu as a separate *berachah* if three of the congregants are fasting, and another seven have eaten less than the *shiu*r.⁸⁸ Otherwise, he should recite it during Shema Koleinu.⁸⁹

- Selichos are recited standing,⁹⁰ especially the sections of Ashamnu, Shema Koleinu, Avinu Malkeinu, and the Yud-Gimmel Middos Harachamim.

Krias Hatorah

- *Vayechal* is only read if a minimum of three congregants are fasting.⁹¹
- One who is not fasting should not be called up to the Torah.⁹² However, if you were called up and don't want to publicize that you aren't fasting, you may accept the *aliyah*.⁹³

Aneinu

- If you forgot to say Aneinu (and you already said Hashem's name at the end of the *berachah*), say Aneinu at the end of Elokai Netzor, before the second *Yihiyu leratzon*, omitting the ending (*Boruch atah Hashem ha'oneh* etc.).⁹⁴

83 שו"ע אדה"ז סי' תקפב ס"ב.

84 שו"ע אדה"ז סי' תקפב ס"ו.

85 שו"ע סי' תקנ"א. קשו"ע סי' קכ"א ס"ט.

86 ראה מג"א סי' תקנ"א.

87 שו"ע סי' תקס"ד ונו"כ.

88 ספר-המנהגים עמ' 45.

89 משנה-ברורה סי' תקס"ו ס"ק ג.

90 מובא מס' קיצור של"ה.

91 ספר המנהגים ע' 45.

92 שו"ע סי' תקס"ו ס"ו בשם יש מי שאומר, והובא למעשה בשו"ת צמח-צדק (שער המילואים ח"א סי' י' ובמהדרת תשנ"ד או"ח סי' קי). במשנ"ב ס"ק כ הביא מסידור דרך-החיים דה"ה למי שאין בדעתו להשלים התענית, ויש מקילין בזה (שערי-אפרים ש"א ס"ט רק במקום צורך גדול, ובשו"ת שואל-ומשיב תנינא ח"ב סי' נח ושו"ת אפרקסתא דעניא סי' עז מקילין בכלל, ולכאורה כן משמע משו"ת הצמח-צדק הנ"ל).

93 לוח כולל-חב"ד בצום גדליה, ממשנה-ברורה סי' תקס"ו סוף ס"ק כא ושו"ת מנחת-אלעזר ח"ב סי' עד.

94 לוח כולל-חב"ד, צום גדלי'.

Rambam

Visit www.chabad.org/dailystudy

שלושה פרקים ליום

Shabbos

הלכות חמץ ומצה, פרק ב-ד

Sunday

הלכות חמץ ומצה, פרק ה-ז

Monday

הלכות חמץ ומצה, פרק ח
הלכות שופר וסוכה ולולב, פרק א-ב

Tuesday

הלכות שופר וסוכה ולולב, פרק ג-ה

Wednesday

הלכות שופר וסוכה ולולב, פרק ו-ח

Thursday

הלכות שקלים, פרק א-ג

Friday

הלכות שקלים, פרק ד
הלכות קדוש החדש, פרק א-ב

פרק אחד ליום

Shabbos

הלכות נזקי ממון, פרק ח

Sunday

הלכות נזקי ממון, פרק ט

Monday

הלכות נזקי ממון, פרק י

Tuesday

הלכות נזקי ממון, פרק יא

Wednesday

גהלכות נזקי ממון, פרק יב

Thursday

הלכות נזקי ממון, פרק יג

Friday

הלכות נזקי ממון, פרק יד

ספר המצוות

כח מ"ע קנו. מל"ת קצז. קצח.

כט מל"ת ר. רא. מ"ע קנח.

א מ"ע קנז. מ"ע קע.

ב מ"ע קסח.

ג מ"ע קסט.

ד מ"ע קעא.

ה מ"ע קעא. קנג.

Most of the content has been translated from

Hiskashrus Publication

courtesy of Tzeirei Agudas Chabad (Tzach) in Israel

Translated by

Rabbi Yehuda Altein

Design

Rabbi Levi Weingarten

Thank you to

Rabbi Yossi Shusterman

Rabbi Avremi Kievman

Rabbi Menachem Posner